

Постанова Верховної Ради України

Про прийняття за основу проекту Закону України про самоврядування в сфері охорони здоров'я в Україні

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Прийняти за основу проект Закону України про самоврядування в сфері охорони здоров'я в Україні (реєстр. № 10372), поданий Кабінетом Міністрів України, з урахуванням таких пропозицій Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування:

«1) у статті 1 термін «свідоцтво про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я» викласти в такій редакції:

«свідоцтво про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я — документ, автоматично згенерований за допомогою Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я на підставі наявної у ньому інформації, що надає право здійснювати медичну та фармацевтичну діяльність на території України»;

2) статтю 5 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій

1. Організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій становлять єдину систему професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій. Система професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій складається із чотирьох організацій.

2. Організаціями професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій є: палата лікарів України; палата стоматологів України; палата сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою; палата фармацевтів України.

3. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій є юридичними особами, за організаційно-правовою формою — органами професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій не є громадськими об'єднаннями.

4. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій мають статус неприбуткових організацій.

5. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій утворюються на невизначений строк, їх може бути реорганізовано або ліквідовано лише з підстав, установлених законом.

6. Діяльність організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій поширюється на всю територію України.

7. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій можуть мати власні штампи і печатки зі своїм найменуванням, відкривають рахунки в банках у встановленому законодавством порядку.

8. Рішення про створення палат приймається на Установчих зборах представників відповідних медичних та фармацевтичних професій.

Державна реєстрація палат здійснюється в порядку, визначеному Законом України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань».

9. Діяльність, структура та склад палат регламентуються цим Законом, іншими актами законодавства України та статутами палат.

10. Палати утворюються з представників відповідних медичних та фармацевтичних професій.

До палати лікарів України входять лікарі та інші професіонали в сфері охорони здоров'я (професіонали медико-лабораторної справи, медико-профілактичної справи), фахівці з реабілітації, що не належать до молодших спеціалістів з медичною освітою, які мають право на провадження медичної діяльності, за винятком тих, які мають право на провадження медичної діяльності із стоматології.

До палати стоматологів України вступають лікарі, які мають право на провадження медичної діяльності із стоматології.

До палати сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою входять молодші спеціалісти, фахові молодші бака-

лаври, молодші бакалаври, бакалаври з медичною освітою, магістри за спеціальністю «Медсестринство» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом та законом України, що регулює правовий статус та професійну діяльність сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою.

До палати фармацевтів України входять професіонали та фахівці, які мають освіту фармацевтичного спрямування будь-якого рівня та ступеня.

11. Представник медичної і фармацевтичної професії, який має більше ніж одну спеціальність у сфері охорони здоров'я, самостійно обирає палату, членом якої бажає стати, і може бути членом кількох палат»;

3) статтю 7 викласти в такій редакції:

«Стаття 7. Право на провадження медичної та фармацевтичної діяльності

1. Особи набувають право на провадження медичної і фармацевтичної діяльності за умови включення до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я, формування у зазначеному Реєстрі свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я та вступу до організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій після їх створення.

2. Підтвердженням права на провадження медичної і фармацевтичної діяльності є свідоцтво про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я, паперову версію якого представник медичної і фармацевтичної професії може роздрукувати з Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я.

3. Забороняється провадження медичної і фармацевтичної діяльності без свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я або у разі тимчасового зупинення (або припинення) дії свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я.

4. Якщо представнику медичної і фармацевтичної професії раніше було припинено дію свідоцтва за рішенням організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій, він має право повторного отримання свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я в порядку і на умовах, визначених організацією професійного самоврядування медичних професій.

5. Порядок ведення Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я затверджується Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, з урахуванням особливостей, передбачених Законом.

6. Форма, порядок та підстави формування та повторного отримання свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я визначаються організаціями професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій.

7. Формування у Реєстрі людських ресурсів сфери охорони здоров'я свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я є безоплатним»;

4) після статті 9 доповнити новою статтею 10 такого змісту:

«Стаття 10. Членство в організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій

1. Представники медичних і фармацевтичних професій набувають членство в організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій з моменту формування у Реєстрі людських ресурсів сфери охорони здоров'я їх свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я.

2. Членами організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій можуть бути представники медичних і фармацевтичних професій, які на момент включення до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я отримали документ про освіту за відповідним напрямом підготовки та інші документи, які вимагаються законодавством для можливості працювати за відповідною професією (спеціальністю).

3. Включення особи до складу членів організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій відбувається одночасно з внесенням інформації про неї в Реєстр людських ресурсів сфери охорони здоров'я на підставі персональної заяви особи з урахуванням положень цього Закону.

4. Організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій не можуть встановлювати додаткові вимоги для вступу до організації, окрім тих, що необхідні для формування свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я.

5. Члени організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій, які зупинили професійну діяльність, залишаються членами відповідної організації професійного самоврядування, якщо вони не подали заяву про припинення членства в організації та продовжують сплачувати професійний збір.

6. Підставами зупинення членства в організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій є:

1) подання особистої заяви члена;

2) прийняття відповідного рішення організацією професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій у випадках, зазначених у цьому Законі;

3) визнання особи за рішенням суду недієздатною або обмежено дієздатною;

4) набрання законної сили вироком суду за вчинення злочину, за який призначено покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, позбавлення волі;

5) прострочення сплати професійного збору не менше ніж на два місяці та не більше ніж на 12 місяців;

6) визнання судом особи безвісно відсутньою або ухвалення судом рішення про оголошення її померлою.

7. Підставами припинення членства в організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій є:

1) прийняття відповідного рішення організацією професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій у випадках, зазначених у цьому Законі;

2) прострочення сплати професійного збору більше ніж на 12 місяців;

3) смерть особи.

8. Члени організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій зобов'язані:

1) дотримуватися Статуту відповідної організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій;

2) виконувати рішення органів управління організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій;

3) виконувати інші обов'язки у сфері професійного самоврядування, передбачені цим Законом, Статутом організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій, рішеннями органів управління організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій та іншими нормативними документами таких організацій.

9. Рішення, які приймаються органами організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій з питань, віднесених до її компетенції, є обов'язковими для всіх членів такої організації професійного самоврядування».

У зв'язку з цим статті десяту — тридцять першу законопроекту вважати відповідно статтями одинадцятою — тридцять другою;

5) частину п'яту статті 11 викласти в такій редакції:

«5. До Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я, зокрема, вносяться такі відомості про представника медичних та фармацевтичних професій:

1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) та дата народження;

2) відомості та реквізити документів, що підтверджують освіту та кваліфікацію;



3) найменування та адреса основного місця провадження медичної та фармацевтичної діяльності (за наявності);

4) номер, дата формування та строк дії свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я;

5) інформація про тимчасове зупинення (або припинення) дії свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я;

6) інформація про оголошення попередження Етичною комісією палати, яка є публічною протягом року з дня притягнення до професійної дисциплінарної відповідальності;

7) дата початку роботи за спеціальністю та інформація про періоди, протягом яких особа не працювала за спеціальністю;

8) інформація про безперервний професійний розвиток, підвищення кваліфікації та перепідготовку;

9) унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);

10) інші відомості з урахуванням вимог Закону України «Про публічні електронні реєстри».

Реєстр також може містити додаткову інформацію з обмеженим доступом. Інформація, визначена пунктами 1—8 цієї частини, є публічною;

б) підпункт 1 частини першої статті 13 викласти в такій редакції:

«1) визначають підстави формування свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я та перелік документів, необхідних для цього»;

7) текст статті 31 викласти в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування».

2. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1) частину першу статті 36 Кодексу законів про працю України (Відомості Верховної Ради УРСР, 1971 р., додаток до № 50, ст. 375) доповнити пунктом 7⁴ такого змісту:

«7⁴) припинення або тимчасове зупинення дії свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я медичного та фармацевтичного працівника»;

2) в Основах законодавства України про охорону здоров'я (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 4, ст. 19 із наступними змінами):

у частині першій статті 3: визначення термінів «заклад охорони здоров'я», «медичне обслуговування», «особа, уповноважена на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я», «охорона здоров'я», «послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга)», «реабілітаційна послуга» викласти в такій редакції:

«заклад охорони здоров'я — юридична особа будь-якої форми власності та організаційно-правової форми або її відокремлений підрозділ, що забезпечує медичне обслуговування населення на основі декларації про провадження медичної практики та професійної діяльності медичних (фармацевтичних) працівників і фахівців з реабілітації»;

«медичне обслуговування — діяльність закладів охорони здоров'я, реабілітаційних закладів, відділень, підрозділів, фізичних осіб — підприємців, суб'єктів незалежної професійної діяльності у сфері охорони здоров'я, що не обов'язково обмежується медичною допомогою та/або реабілітаційною допомогою, але безпосередньо пов'язана з їх наданням»;

«особа, уповноважена на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, — юридична особа, утворена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, уповноважена здійснювати закупівлі лікарських засобів, медичних виробів та допоміжних засобів до них і послуг за кошти державного бюджету для виконання програм і здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, а також за кошти грантів (субгрантів) для виконання програм Глобального фонду для боротьби із СНІДом, туберкульозом та малярією в Україні відповідно до закону. Особа, уповноважена на здійснення закупівель у сфері охорони здоров'я, має право безоплатно постачати (передавати) належні їй лікарські засоби, медичні вироби та допоміжні засоби до них і послуги структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій або суб'єктам господарювання, які мають право на здійснення медичної практики відповідно до законодавства»;

«охорона здоров'я — система заходів, спрямованих на збереження та відновлення фізіологічних і психологічних функцій, оптимальної працездатності та соціальної активності людини при макси-

мальній біологічно можливій індивідуальній тривалості її життя. Такі заходи здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи, заклади охорони здоров'я, фізичні особи — підприємці, суб'єкти незалежної професійної діяльності, медичні та фармацевтичні працівники, фахівці з реабілітації, організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій, громадські об'єднання і громадяни»;

«послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга) — послуга, у тому числі реабілітаційна, що надається пацієнту закладом охорони здоров'я, реабілітаційним закладом, фізичною особою — підприємцем або суб'єктом незалежної професійної діяльності та оплачується її замовником. Замовником послуги з медичного обслуговування населення можуть бути держава, відповідні органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи, у тому числі пацієнт»;

«реабілітаційна послуга — послуга, що надається пацієнту реабілітаційним закладом, реабілітаційною установою, закладом охорони здоров'я, соціального захисту або іншим суб'єктом, який має право надавати реабілітаційну допомогу згідно із законодавством, та оплачується її замовником. Замовником реабілітаційної послуги можуть бути держава, орган місцевого самоврядування, юридична або фізична особа, у тому числі пацієнт»;

доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

«безперервний професійний розвиток лікаря — безперервний процес навчання і вдосконалення професійної компетентності та навичок лікаря, що дає змогу підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності, підтримувати специфічні навички у медичних практиках з урахуванням нових знань, отриманих суспільством, з метою досягнення найвищого рівня компетентності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я, і триває протягом усього періоду лікарської діяльності»;

«декларація про провадження медичної практики — документ, яким суб'єкт господарювання (суб'єкт незалежної професійної діяльності) повідомляє центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування і реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я, про початок провадження ним медичної практики відповідно до Порядку здійснення медичної практики в Україні (у тому числі про наявність матеріально-технічної бази, персоналу відповідної кваліфікації, якщо це зумовлено особливостями провадження відповідного виду медичної практики)»;

«Єдиний реєстр суб'єктів медичної практики — електронна систематизована база даних, що містить відомості про суб'єктів господарювання та суб'єктів незалежної професійної діяльності, які здійснюють медичне обслуговування населення та подали декларацію про провадження медичної практики у передбаченому законодавством порядку»;

«лікар — фізична особа, яка здійснює лікарську діяльність на підставах і в порядку, передбачених цим Законом»;

«лікарська помилка — дія або бездіяльність лікаря усіх спеціальностей, що спричинила шкоду здоров'ю або життю пацієнта з вини лікаря»;

«лікарська діяльність — вид медичної діяльності, що полягає у професійній діяльності лікарів усіх спеціальностей з надання медичної допомоги, яка здійснюється у формах, передбачених цим Законом»;

«медична практика — діяльність суб'єктів господарювання та суб'єктів незалежної професійної діяльності, які в установленому законодавством порядку подали декларацію про провадження медичної практики з метою здійснення медичного обслуговування населення»;

«організації лікарського самоврядування України — палата лікарів України та палата стоматологів України»;

«свідоцтво про право на провадження лікарської діяльності — вид свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я, документ, що генерується за допомогою Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я на підставі інформації, яка міститься у ньому, і підтверджує право лікарів усіх спеціальностей на провадження лікарської діяльності на території України»;

частину восьму статті 8 викласти в такій редакції: «8. Проведення державної оцінки медичних технологій здійснюється у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

статтю 14 доповнити новою частиною такого змісту:

«Організації професійного самоврядування медичних і фармацевтичних професій здійснюють управління діяльністю представників медичних та

фармацевтичних професій, вирішуючи питання їх організації та діяльності в порядку, встановленому Законом»;

доповнити статтею 14² такого змісту:

«Стаття 14². Професійне самоврядування медичних та фармацевтичних професій

1. Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій створюються та діють у порядку, передбаченому Законом.

2. Завданнями діяльності професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій є:

1) дотримання організаційної незалежності представників медичних та фармацевтичних професій, захист від незаконного втручання у здійснення ними професійної діяльності;

2) забезпечення рівності прав та обов'язків усіх представників відповідних медичних та фармацевтичних професій;

3) забезпечення дотримання представниками медичних професій принципів науково обґрунтованої і доказової медицини при наданні медичної допомоги;

4) підтримання високого професійного рівня представників медичних та фармацевтичних професій шляхом безперервного професійного розвитку і самоосвіти;

5) сприяння забезпеченню умов ефективного виконання представниками медичних та фармацевтичних професій своїх професійних обов'язків;

6) створення умов для міжнародного співробітництва у сфері охорони здоров'я;

7) сприяння дотриманню представниками медичних та фармацевтичних професій професійної етики;

8) створення сприятливих умов для провадження лікарської діяльності та забезпечення балансу у взаєминах «лікар — пацієнт»;

9) забезпечення умов для реалізації права на оскарження представниками медичних та фармацевтичних професій у встановленому законодавством порядку рішень організацій професійного самоврядування»;

10) забезпечення дотримання прав людини у сфері охорони здоров'я;

11) участь у розвитку сфери охорони здоров'я України, ініціювання необхідних змін на основі доказових даних і кращого досвіду;

12) сприяння у захисті прав і свобод представників медичних та фармацевтичних професій, надання правової, експертної допомоги;

13) підтримка розвитку страхування цивільної відповідальності представників медичних та фармацевтичних професій»;

статтю 15 доповнити частиною третьою такого змісту:

«Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій вирішують питання організації та діяльності медичних та фармацевтичних працівників у порядку, встановленому Законом»;

статтю 17 викласти в такій редакції:

«Стаття 17. Суб'єкти медичної практики, державне регулювання медичної практики

1. Медична практика в Україні може здійснюватися закладами охорони здоров'я, фізичними особами — підприємцями та суб'єктами незалежної професійної діяльності (далі — суб'єкти медичної практики).

2. Державне регулювання медичної практики здійснюється з метою забезпечення надання безпечного та якісного медичного обслуговування населення.

Вимоги до суб'єктів медичної практики та правила її здійснення визначаються порядком здійснення медичної практики, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, здійснює контроль за дотриманням суб'єктами медичної практики порядку здійснення медичної практики в Україні. Порядок проведення перевірок суб'єктів медичної практики визначається Кабінетом Міністрів України.

3. Кабінет Міністрів України щорічно до 10 вересня розглядає питання необхідності оновлення вимог до суб'єктів медичної практики і, за необхідності оновлення, до 31 грудня затверджує відповідні зміни.

Суб'єкти господарювання і незалежної професійної діяльності отримують право на здійснення медичної практики з моменту подання декларації про провадження медичної практики, крім випадків, передбачених Порядком здійснення медичної практики в Україні, затвердженим Кабінетом Міністрів України. Декларація вважається поданою

в день її подання в електронній або письмовій формі»;

доповнити статтями 17¹—17⁴ такого змісту:

«Стаття 17¹. Декларування провадження медичної практики. Заборона провадження медичної практики без декларування

1. Декларація про провадження медичної практики подається суб'єктом медичної практики до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Подаючи декларацію про провадження медичної практики, суб'єкт медичної практики підтверджує, що він відповідає всім вимогам до суб'єкта медичної практики, здійснюватиме свою діяльність відповідно до Порядку здійснення медичної практики та інших вимог законодавства і нестиме відповідальність у разі порушення цих вимог.

3. Декларація про провадження медичної практики подається:

в електронній формі — через Єдиний державний вебпортал електронних послуг (далі — Портал Дія);

у паперовій формі — через центр надання адміністративних послуг з подальшою передачею центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, засобами Порталу Дія.

4. Типова форма декларації про провадження медичної практики, порядок її подання та включення суб'єктів медичної практики до Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики встановлюються Кабінетом Міністрів України.

5. Діяльність суб'єктів медичної практики без декларування провадження медичної практики заборонена. За здійснення такої діяльності без подання декларації про провадження медичної практики такі особи несуть відповідальність, передбачену цим Законом.

6. Подання декларації є підставою для внесення суб'єкта медичної практики до Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики.

7. У декларації зазначаються лікарські спеціальності, за якими суб'єкт медичної практики планує здійснювати медичне обслуговування. Перед початком надання медичного обслуговування за новою лікарською спеціальністю суб'єкт медичної практики зобов'язаний подати оновлену декларацію про провадження медичної практики.

8. Відмова від включення в Єдиний реєстр суб'єктів медичної практики після подання декларації не допускається.

Стаття 17². Контроль за додержанням законодавства про медичну практику

1. Державний контроль за додержанням законодавства про медичну практику та лікарську діяльність здійснює центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, у межах визначених повноважень.

2. Заходи державного контролю за додержанням законодавства про медичну практику здійснюються у формі планових і позапланових перевірок та моніторингу.

3. У разі виявлення за результатами проведення перевірки порушень Порядку здійснення медичної практики суб'єкт медичної практики зобов'язаний протягом 30 робочих днів з моменту отримання результатів перевірки усунути зазначені порушення і подати до органу державного контролю документи й інформацію, що підтверджують факт усунення порушень.

На час усунення порушень діяльність з медичної практики забороняється повністю або частково залежно від результатів перевірки.

У разі неусунення порушень суб'єкт медичної практики виключається із Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики або виключається запис про здійснення медичної практики за окремими спеціальностями.

4. Планові перевірки можуть здійснюватися не частіше ніж один раз на два роки.

5. Громадський контроль у сфері медичної практики здійснюють організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій та громадські об'єднання медичних працівників, об'єднання пацієнтів та/або членів їхніх родин, що на день набрання чинності цим Законом мають статус юридичної особи протягом останніх двох років.

Громадські об'єднання мають право одержувати у порядку, визначеному законодавством, публічну інформацію, у тому числі інформацію про діяльність суб'єкта медичної практики, що знаходиться у володінні суб'єктів медичної практики та інших розпорядників публічної інформації.

У разі неправомірної відмови суб'єкта медичної практики у наданні інформації про свою діяльність громадські об'єднання мають право звернутися до центрального органу виконавчої влади,

що реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, із запитом щодо позапланової перевірки відповідності суб'єкта медичної практики Порядку здійснення медичної практики.

Стаття 17³. Право на провадження лікарської діяльності

1. Здійснювати лікарську діяльність в Україні мають право тільки лікарі.

2. Лікарі-інтерни мають право здійснювати лікарську діяльність під керівництвом лікаря закладу охорони здоров'я без наявності свідоцтва про право на провадження лікарської діяльності.

3. Лікарська діяльність здійснюється з урахуванням особливостей, передбачених Законом України «Про самоврядування у сфері охорони здоров'я в Україні».

4. Фізична особа набуває право на провадження лікарської діяльності за умови включення до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я та формування свідоцтва про право на провадження лікарської діяльності (далі — свідоцтво) та набуває членства в організації лікарського самоврядування після їх створення.

5. Особи, які здобули вищу медичну освіту в закордонних навчальних закладах вищої освіти, допускаються до зайняття лікарською діяльністю на території України відповідно до Порядку допуску іноземних медичних працівників до професії в Україні. До створення в Україні організацій лікарського самоврядування такий Порядок затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

6. Забороняється провадження лікарської діяльності без свідоцтва або у разі тимчасового зупинення дії свідоцтва, припинення дії свідоцтва.

7. До створення організації лікарського самоврядування в Україні порядок тимчасового зупинення, припинення дії свідоцтва про право на провадження лікарської діяльності при накладенні стягнень визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я.

Стаття 17⁴. Форми провадження лікарської діяльності

1. Лікар може здійснювати лікарську діяльність:

- 1) як фізична особа — підприємець;
- 2) як найманий працівник, за трудовим договором (контрактом) із суб'єктом медичної практики, включеним до Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики;
- 3) як суб'єкт незалежної професійної діяльності;
- 4) за цивільно-правовим договором із суб'єктом медичної практики, включеним до Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики.

2. Лікар може здійснювати лікарську діяльність, поєднуючи різні її форми»;

у частині п'ятій статті 18 слова «які зареєстровані та одержали в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики» виключити;

у статті 22:

назву викласти в такій редакції:

«Стаття 22. Контроль і нагляд у сфері охорони здоров'я»;

доповнити новою частиною такого змісту:

«Організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій у межах своїх повноважень здійснюють контроль щодо провадження медичної та фармацевтичної діяльності представниками медичних та фармацевтичних професій та дотриманням правил професійної етики медичних і фармацевтичних працівників»;

у частині шостій статті 24² слова «який одержав ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики» виключити;

у статті 33:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Медична допомога надається відповідно до медичних показань професійно підготовленими медичними працівниками, які перебувають у трудових або цивільно-правових відносинах із закладами охорони здоров'я, що забезпечують надання медичної допомоги, фізичними особами — підприємцями і суб'єктами незалежної професійної діяльності»;

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«3 медичними та фармацевтичними працівниками може бути укладено контракт».

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами третьою та четвертою;

у статті 34:

частину першу викласти в такій редакції:

«1. Лікуючий лікар — це лікар, який надає медичну допомогу пацієнтові у період його обстеження та лікування»;

частину другу викласти в такій редакції:

«2. Лікуючим лікарем при наданні реабілітаційної допомоги у сфері охорони здоров'я протягом післягострого та довготривалого реабілітаційних періодів є лікар фізичної та реабілітаційної медицини, який працює у реабілітаційному закладі, відділенні, підрозділі, лікар фізичної та реабілітаційної медицини, який провадить господарську діяльність з медичної практики як фізична особа — підприємець або суб'єкт незалежної професійної діяльності і надає реабілітаційну допомогу пацієнтам»;

у статті 35¹:

частину другу виключити;

у частині п'ятій слова «які одержали відповідну ліцензію в установленому законом порядку» виключити;

у статті 35²:

частину третю викласти в такій редакції:

«Спеціалізовану медичну допомогу також можуть надавати лікарі, які провадять господарську діяльність з медичної практики як фізичні особи — підприємці або суб'єкти незалежної професійної діяльності»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«Лікуючим лікарем з надання спеціалізованої медичної допомоги є лікар, який отримав підготовку за відповідною спеціальністю (крім спеціальності «загальна практика — сімейна медицина»)»;

частину третю статті 35⁶ виключити;

частину третю статті 44 викласти в такій редакції:

«Нові методи профілактики, діагностики, лікування, реабілітації та лікарські засоби, не допущені до застосування в медичній та фармацевтичній практиці, можуть застосовуватись у закладах охорони здоров'я, вимоги до яких встановлюються організаціями професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій та затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я»;

у статті 74:

після частини першої доповнити новою частиною такого змісту:

«Законом України «Про самоврядування в сфері охорони здоров'я в Україні» встановлюються особливості доступу медичних та фармацевтичних працівників до професійної діяльності».

У зв'язку з цим частини другу і третю вважати відповідно частинами третьою і четвертою;

статтю 74¹ виключити;

у статті 75:

у частині другій слова «та підвищення кваліфікації» виключити;

доповнити частиною третьою такого змісту:

«Особливості погодження програм безперервного професійного розвитку можуть бути визначені Законом України «Про самоврядування в сфері охорони здоров'я в Україні»;

у частині другій статті 76 слова «Кабінетом Міністрів України» замінити словами «організаціями професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій»;

3) частину четверту статті 6 Закону України «Про професійний розвиток працівників» (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 39, ст. 462; 2020 р., № 13, ст. 68) доповнити абзацом такого змісту:

«Професійне навчання працівників у сфері охорони здоров'я організовується в порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері праці, трудових відносин та зайнятості населення, за погодженням з організаціями професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій»;

4) у Законі України «Про запобігання корупції» (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., № 49, ст. 2056 із наступними змінами):

в абзаці шістнадцятому слова «підпунктах «а», «в»-«г» замінити словами «підпунктах «а», «в», «г», «г», «д»»;

пункт 2 частини першої статті 3 доповнити підпунктом «д» такого змісту:

«д) особи, які відповідно до Закону України «Про самоврядування в сфері охорони здоров'я в Україні» є членами Вищої Ради палати, члени Вищої наукової ради палати, Етичної комісії палати, Ревізійної комісії палати під час провадження повноважень у сфері самоврядування медичних та фармацевтичних професій»;

у статті 45:

у частині першій слова «підпунктах «а», «в»-«г» замінити словами «підпунктах «а», «в», «г», «г», «д»»;

абзац перший частини другої викласти в такій редакції:

«2. Особи, зазначені у пункті 1, підпунктах «а», «в», «г», «г», «д» пункту 2 частини першої



статті 3 цього Закону, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, подають декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за період, не охоплений раніше поданими деклараціями»;

5) пункт 15 частини першої статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 23, ст. 158) виключити;

6) частину першу статті 4 Закону України «Про страхування» (Відомості Верховної Ради України, 2023 р., № 12—13, ст. 28) доповнити пунктом 19 такого змісту:

«19) клас 19 — страхування цивільно-правової відповідальності представників медичних та фармацевтичних професій».

3. Установити що:

1) ліцензії на медичну практику, видані до набрання чинності цим Законом, діють до початку функціонування Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики та протягом шести місяців з дня початку його функціонування;

2) представники медичних і фармацевтичних професій здійснюють діяльність без включення до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я (далі — Реєстр) та без свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я до моменту початку роботи відповідної частини Реєстру та протягом 12 місяців з дня публікації оголошення про початок функціонування Реєстру;

3) до моменту державної реєстрації відповідної організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій, положення цього Закону щодо її діяльності не застосовуються;

4) до приведення законодавства у відповідність із цим Законом закони та інші нормативно-правові акти у сфері професійної діяльності застосовуються в частині, що не суперечить цьому Закону;

5) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, забезпечує створення Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я. Після державної реєстрації організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, забезпечує передачу функції ведення відповідної складової частини Реєстру (щодо стоматологів, фармацевтів, лікарів, сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою) відповідній організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій;

6) усі свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я, сформовані за допомогою Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я до моменту передачі функції ведення відповідної складової частини Реєстру відповідній організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій, зберігають свою чинність після передачі функції ведення відповідної складової частини Реєстру організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій;

7) до моменту державної реєстрації відповідної організації професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій формування свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я здійснюється за формою, порядком та підставами, затвердженими Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

8) установчі збори палати стоматологів України та палати фармацевтів проводяться не раніше ніж через рік після закінчення строку дії воєнного стану в Україні та не раніше ніж через рік з дня початку роботи відповідної частини Реєстру;

9) установчі збори палати сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою проводяться після набрання чинності Законом України, що регулює правовий статус сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою та поняття, види, порядок надання медсестринської, акушерської, фельдшерської та інших послуг, але не пізніше 48 місяців з моменту здійснення державної реєстрації палати стоматологів України та палати фармацевтів;

10) представники медичних та фармацевтичних професій палати сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою

здійснюють діяльність без одержання свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я до набрання чинності та протягом 12 місяців з дня набрання чинності Законом України, який регулює правовий статус сестер медичних/братів медичних, молодших спеціалістів з медичною освітою та поняття, види, порядок надання медсестринської, акушерської, фельдшерської та інших послуг;

11) установчі збори палати лікарів України проводяться протягом 48 місяців з дня здійснення державної реєстрації палати стоматологів України та палати фармацевтів.

4. Обов'язок щодо організаційно-технічного забезпечення проведення установчих зборів представників медичних та фармацевтичних професій відповідних палат покладається на центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, утворює робочу групу з питань проведення установчих зборів представників медичних та фармацевтичних професій відповідної палати (далі — Робоча група) не пізніше ніж за вісім місяців до проведення Установчих зборів представників медичних та фармацевтичних професій відповідної палати.

Робоча група складається із:

чотирьох представників від центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я;

п'ятих представників від Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування;

десятих представників від громадських формувань професіоналів у галузі медицини та/або фармації, за напрямом діяльності відповідної палати (не більше однієї особи від громадського формування), що на день набрання чинності цим Законом має статус юридичної особи протягом останніх двох років, створене за професійною ознакою та об'єднує професіоналів у галузі медицини та/або фармації України (професійні організації представників визначеної професії та/або юридичні особи, які здійснюють надання професійної допомоги, у випадку громадських спілок) для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних та інших інтересів професіоналів у галузі медицини та фармації України.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, за поданням Робочої групи забезпечує публікацію оголошень про проведення установчих зборів та відомостей, необхідних для участі представників медичних та фармацевтичних професій в установчих зборах на своєму вебсайті не пізніше ніж за два місяці до їх проведення.

Проведення установчих зборів здійснюється дистанційно з дотриманням положень Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги».

Порядок проведення установчих зборів відповідної палати затверджується рішенням Робочої групи.

За рішенням Робочої групи до організаційно-технічного забезпечення проведення установчих зборів представників медичних та фармацевтичних професій можуть залучатися громадські організації, проекти міжнародної технічної допомоги.

Під час проведення установчих зборів ведеться протокол, який підписується головуючим та секретарем установчих зборів. До участі у роботі установчих зборів допускаються лише ті представники медичних і фармацевтичних професій, відомості про яких внесено до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я.

5. Представники медичних або фармацевтичних професій, які здійснювали медичну або фармацевтичну діяльність до моменту державної реєстрації відповідної організації професійного самоврядування, включаються до Єдиного реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я та отримують свідоцтво на підставі:

заяви про включення до реєстру (формується засобами Порталу Дія);

копії документів про освіту за відповідним напрямом;

копії сертифіката лікаря-спеціаліста та/або посвідчення про наявність кваліфікаційної категорії представника медичних або фармацевтичних професій.

6. Представники медичних та фармацевтичних професій, за умови включення до Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я та формування у зазначеному Реєстрі свідоцтва про право

на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я, автоматично набувають членство у відповідній організації професійного самоврядування після її створення.

7. Кабінету Міністрів України після завершення 24 місяців з дня реєстрації палати стоматологів та палати фармацевтів провести аналіз їх діяльності та, за необхідності, подати до Верховної Ради України законопроект про внесення змін до цього Закону виходячи із практики його застосування.

8. До моменту встановлення порядку проходження безперервного професійного розвитку лікарів палатою лікарів України (палатою стоматологів України щодо лікарів, які мають право на провадження медичної діяльності із стоматології) безперервний професійний розвиток лікарів здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

9. Кабінету Міністрів України у шестимісячний строк з дня офіційного опублікування цього Закону:

прийняти Порядок здійснення медичної практики в Україні;

прийняти Положення про декларування провадження медичної практики та ведення Єдиного реєстру суб'єктів медичної практики;

прийняти Порядок проведення перевірок суб'єктів медичної практики;

прийняти Порядок ведення Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я;

затвердити форму, порядок та підстави формування та повторного отримання свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я до моменту створення організації професійного самоврядування з урахуванням положень цього Закону;

забезпечити розроблення програмного забезпечення для можливості подання декларації про провадження медичної практики в електронній формі;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

10. Міністерству охорони здоров'я України у шестимісячний строк з дня офіційного опублікування цього Закону:

забезпечити розробку Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я;

забезпечити ведення Реєстру людських ресурсів сфери охорони здоров'я до моменту створення організації професійного самоврядування та передачі їм функції ведення відповідної складової частини Реєстру;

розробити та подати на затвердження Кабінету Міністрів України форму, порядок та підстави формування та повторного отримання свідоцтва про право на провадження діяльності в сфері охорони здоров'я до моменту створення організації професійного самоврядування з урахуванням положень цього Закону;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

11. Міністерству економіки України у місячний строк з дня офіційного опублікування цього Закону внести зміни до національного класифікатора ДК 002:2004 «Класифікація організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ)», затвердженого наказом Держспоживстандарту України від 28 травня 2004 року № 97 «Про затвердження національних стандартів України, державних класифікаторів України, національних змін до міждержавних стандартів, внесення змін до наказу Держспоживстандарту України від 31 березня 2004 р. № 59 та скасування нормативних документів», визначивши органи професійного самоврядування медичних та фармацевтичних професій окремим видом організаційно-правової форми господарювання».

2. Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи, подовживши строк подання таких поправок і пропозицій наполовину, а також пропозицій, висловлених у висновку Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування від 3 травня 2024 року відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Голова Верховної Ради України
Р. СТЕФАНЧУК.

м. Київ,
6 червня 2024 року.
№ 3790-ІХ.